

**Lyudmila Chizh, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor;**
**Natalia Khotyeyeva, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor**
*Odessa National Maritime University
Odessa, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-296-8-23>

THE COMPREHENSIVE DIAGNOSIS INDICATORS SYSTEM OF THE ENTERPRISE'S FINANCIAL STABILITY

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ КОМПЛЕКСНОЇ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проблеми діагностики фінансової стійкості вітчизняних підприємств в складних умовах, коли підприємці відчувають весь тягар воєнного стану, є актуальною, тому що її вирішення буде сприяти пошуку внутрішніх резервів їх виживання.

Важливу роль у досягненні операційної ефективності відіграє система управління фінансами, що ефективно діє, яка дозволяє швидко отримувати достовірну інформацію про всі аспекти діяльності підприємства, вести моніторинг відповідності результатів її діяльності тактичним і стратегічним цілям, а також всебічно аналізувати проблеми, що виникають, і шукати найкращі варіанти їх вирішення.

Такі системи повинні в режимі реального часу (або наблизитися до такого) відображати стан справ на підприємстві за найважливішими показниками діяльності як окремих підрозділів, так і компанії загалом.

Серед ключових показників діяльності варто виділити показники фінансової стійкості суб'єктів господарювання, як стратегічного фактору фінансової безпеки їх діяльності, зростання ділової активності та інвестиційної привабливості.

Управління фінансової стійкістю підприємства належить до найбільш важливих економічних проблем у сучасних умовах, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства та відсутності в нього коштів для розвитку виробництва, а надмірна перешкоджатиме розвитку, обтяжуючи витрати підприємства зайвими запасами та резервами. Крім того, неплатоспроможність одного підприємства може спричинити ланцюгову реакцію всіх контрагентів.

Сукупність параметрів фінансової стійкості охоплює безліч змінних, що піддаються спостереженню та вимірюванню, які можуть використо-

уватися для кількісного визначення ефективності функціонування фінансової системи. У той же час, необхідно розуміти, що більшість власників, керівників підприємства, в першу чергу, звертають увагу на підтримку ділового іміджу, забезпечення стабільності цін або своєчасності розрахунків за фінансовими операціями, що опосередковано впливають на фінансову стійкість, але цього недостатньо.

Окрім збалансованої системи показників за Р. Капланом і Д. Нортеном, існують й інші моделі, в основу яких покладена система вимірників, що характеризують різні аспекти діяльності та отримані результати, що відрізняються один від одного, в першу чергу, структурою (складом підсистем), набором показників кожної підсистеми [4].

При адаптуванні системи показників до умов функціонування підприємств у сучасних умовах необхідно керуватимуся наступними принципами:

- принцип узгодженості показників, який інтегрує чотири складові збалансованої системи показників: традиційні фінансові параметри й фактори прямого та непрямого впливу, ефективність роботи з клієнтами, оптимальність внутрішніх бізнес-процесів і загальну компетентність персоналу у своїй галузі;

- принцип доступності вихідної інформації, який передбачає легкість отримання доступу до фінансової та іншої звітності;

- принцип адаптивності, який характеризується гнучкою зміною, швидким пристосовуванням до цілей, що обновляються, і завданнями підприємства, змінами у зовнішньому економічному середовищі, у внутрішніх умовах своєї власної діяльності;

- принцип ефективності – це результативність процесу, що визначається як відношення результату до витрат, які обумовили його одержання;

- принцип гнучкості, який характеризується мобільністю системи, її здатністю швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища [4].

Для сучасних керівників сьогодні критичними є такі чинники: необхідність сприймати великі обсяги інформації, в той же час, не маючи достатніх даних, необхідних для прийняття рішення, а також обмежений час, необхідний для прийняття рішення. Тому ми виходили з того, що ефективна система діагностики фінансової стійкості повинна включати невелику кількість показників, що найбільш повно відображають найважливіші аспекти діяльності підприємства, забезпечувати легкий розрахунок та інтерпретацію.

Література:

1. Beaver W. H. Financial ratios as predictors of failures. *Journal of Accounting Research. Empirical Research in Accounting, Selected Studies*. 1966. Vol. 4. P. 71–111. URL: <https://www.jstor.org/stable/2490171> (дата звернення: 28.06.2022).

2. Robert N. Holt. Understanding corporate finance. Charlottesville: Virginia, Ivy Learning Systems. 1986, 91 p. URL: <https://ivysoftware.com/products/understanding-corporate-finance-graduate/> (дата звернення: 28.06.2022).

3. Чепка В. В. Матяш О. К. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Економіка і суспільство*. Мукачівський державний університет. 2017. № 12. С. 649–655.

4. Довбня С. Б., Дрофа Є. А. Еволюція і напрями розвитку системи збалансованих показників: *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету серія Економіка і менеджмент*. 2018. С. 4–9. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2018/34-2018/3.pdf>.